

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ Д. Є. ЗАДОРА»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія «Загальне фортепіано»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

 Гірник М.Ю.

29 серпня 2025

Дата

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФОРТЕПІАНО

галузь знань

спеціальність

освітньо-професійний ступінь

освітньо-професійна програма

В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

B5 Музичне мистецтво

Фаховий молодший бакалавр

Музичне мистецтво

Розробник: Коцан Олеся Михайлівна, викладачка-методистка.

Програму навчальної дисципліни «Фортепіано» обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії «Загальне фортепіано», протокол №1 від 29 серпня 2025 року.

Голова циклової комісії

Підпис

Коцан О.М.
ПІБ

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Курс:
	1,2,3,
	Семестр
	1,2,3,4,5,6
Загальна кількість годин – 180	Індивідуальні заняття – 112 год.
	Самостійна робота – 68 год.
	Форма підсумкового контролю: Залік 3, 6 семестр

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фортепіано» є:

- формування та розвиток навиків гри на фортепіано (соло та в ансамблі), читання з листа, засвоєння основ акомпанементу солісту в об'ємі, необхідному для майбутньої професійної діяльності.
- оволодіння комплексом фахових компетенцій для ефективної реалізації особистості у майбутній професійній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Фортепіано» є:

- вивчення та виконання фортепіанних творів, читання з листа;
- формування у здобувачів художнього смаку
- сприяння загальному музично-естетичному розвитку;
- поглиблення музично-теоретичних знань та уміння використовувати їх у виконавській практиці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

- основні принципи постановки рук, аплікатури та звуковидобування на фортепіано;
- основи акомпанування;
- характерні особливості стилів та жанрів фортепіанної музики;
- основні методи роботи над музичним твором на різних етапах його опрацювання;
- музичну термінологію.

вміти:

- виконувати фортепіанні твори відповідного рівня складності,
- виконувати акомпанементи до творів з шкільного репертуару учня-інструменталіста ;
- володіти навиками гри в ансамблі, читання з листа;
- самостійно працювати над музичними творами, використовувати набуті знання у подальшій професійній діяльності.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Попередньо здобуті знання мистецького спрямування.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ (ЗК) І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (СК) ВИПУСКНИКА

(відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра):

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності.

СК 7 Здатність самостійно організовувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої /педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

РН 3 Грати на музичному інструменті артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стильових особливостей.

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 5 Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОГО ОБСЯГУ ГОДИН МІЖ ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Зміст програми навчальної дисципліни

1 семестр

Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Постава виконавського апарату. Ознайомлення з аплікатурними принципами гам та арпеджіо у паралельних тональностях до 2 знаків при ключі. Розбір та вивчення інструктивного етюду.

Тема 2. Формування поліфонічного мислення. Розбір та вивчення поліфонічного твору. Аналіз характеру та будови твору, особливостей голосоведення, артикуляції та фразування. Засвоєння способів та методів опрацювання поліфонічного твору, вивчення напам'ять.

Тема 3. Формування навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять твору малої форми. Розбір тексту, визначення характеру, форми та будови твору, аналіз засобів виразності, робота над звуковидобуванням, фразуванням, штрихами, динамікою.

Тема 4. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізне опрацювання твору великої форми, п'єси, ансамблевого твору.

2 семестр

Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Засвоєння аплікатурних принципів гам та арпеджіо у паралельних тональностях до 3 знаків. Розбір та вивчення інструктивного етюду.

Тема 2. Формування художньо-виконавських навиків в роботі над 2 різнохарактерними п'єсами. Аналіз нотного тексту, аналіз музичних термінів, визначення завдань відтворення музичного образу засобами музичної виразності, вивчення та виконання напам'ять.

Тема 3. Формування навиків розбору та виконання твору великої форми. Аналіз будови твору, аналіз музичних термінів, визначення основних розділів, гармонічного плану, характеру головної, побічної теми, драматургічного розвитку. Аналіз та виконавське засвоєння фактурних особливостей, штрихів, динамічних контрастів.

Тема 4. Формування та розвиток навиків ансамблевої гри. Розбір, вивчення та виконання ансамблевого фортепіанного твору.

Тема 5. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізна робота над поліфонічним твором.

3 семестр

Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Ознайомлення з аплікатурними принципами гам та арпеджіо у паралельних тональностях до 4 знаків. Розбір та вивчення інструктивного етюду, оволодіння відповідним темпом виконання.

Тема 2. Формування та розвиток навиків розбору та виконання твору великої форми. Аналіз будови твору, визначення основних розділів, гармонічного плану, характеру головної, побічної теми, драматургічного розвитку. Виконавське засвоєння темпових та фактурних особливостей, штрихів, динамічних контрастів.

Тема 3. Розвиток навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять різнохарактерних п'єс. Аналіз тонального плану, метро-ритмічних особливостей, робота над штрихами, динамікою, фразуванням, подоланням технічних складностей.

Тема 4. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізна робота над поліфонічним твором. Формування навиків роботи над акомпанементом.

4 семестр

Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Робота над вдосконаленням навиків виконання мажорних та мінорних гам до 4 знаків. Розбір та вивчення інструктивного етюду.

Тема 2. Розвиток поліфонічного слуху та мислення. Робота над поліфонічним твором. Засвоєння способів і методів роботи над поліфонічним твором, вивчення напам'ять.

Тема 3. Формування та розвиток навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять різнохарактерних п'єс. Самостійне вивчення 1 п'єси.

Тема 4. Формування навиків акомпанування солісту, ознайомлення з типовими формулами гармонічного супроводу. Розбір, вивчення та виконання музичного твору з солістом.

Тема 5. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізне опрацювання твору великої форми, ансамблевого твору.

5 семестр

Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Робота над мажорними та мінорними гамами і арпеджіо до 5 знаків. Розбір та вивчення інструктивного етюд.

Тема 2. Формування та розвиток навичок розбору та виконання поліфонічних творів. Робота над поліфонічним твором імітаційного або контрастного типу. Засвоєння способів і методів роботи над поліфонічним твором, вивчення напам'ять.

Тема 3. Формування навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять твору малої форми. Розбір тексту, визначення характеру, форми та будови твору, аналіз засобів виразності, робота над звуковидобуванням, фразуванням, штрихами, динамікою.

Тема 4. Розвиток навиків акомпанування солісту: аналіз інтонаційних особливостей сольної партії та фактури акомпанементу, визначення форми, динамічного плану, цезур. Підготовка до сценічного виступу.

6 семестр

Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Вдосконалення навиків виконання мажорних та мінорних гам до 5 знаків, арпеджіо тонічного тризвуку у швидкому темпі. Розбір та вивчення інструктивного етюд.

Тема 2. Формування та розвиток навиків розбору та виконання твору великої форми. Аналіз будови твору, визначення основних розділів, гармонічного плану, характеру головної, побічної теми, драматургічного розвитку. Робота над стильовими особливостями. Виконавська реалізація твору засобами музичної виразності.

Тема 3. Формування та розвиток художньо-виконавських навиків в роботі над 2 різнохарактерними п'єсами. Аналіз нотного тексту, стильових та жанрових особливостей, визначення завдань відтворення музичного образу засобами музичної виразності, вивчення та виконання напам'ять.

Тема 4. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізна робота над поліфонічним твором та акомпанементом.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	практичні	індивід.	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
1 семестр					

Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Постава виконавського апарату. Ознайомлення з аплікатурними принципами гам та арпеджіо у паралельних тональностях до 2 знаків при ключі.	7	-	-	4	3
Тема 2. Формування поліфонічного мислення. Розбір та вивчення поліфонічного твору. Аналіз характеру та будови твору, особливостей голосоведення, артикуляції та фразування. Засвоєння способів та методів опрацювання поліфонічного твору, вивчення напам'ять.	8	-	-	5	3
Тема 3. Формування навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять твору малої форми. Розбір тексту, визначення характеру, форми та будови твору, аналіз засобів виразності, робота над звуковидобуванням, фразуванням, штрихами, динамікою.	8	-	-	4	4
Тема 4. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізне опрацювання твору великої форми, п'єси, ансамблевого твору.	7	-	-	4	3
2 семестр					
Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Засвоєння аплікатурних принципів гам та арпеджіо у паралельних тональностях до 3 знаків. Розбір та вивчення інструктивного етюд.	6	-	-	4	2
Тема 2. Формування	6	-	-	5	1

художньо-виконавських навиків в роботі над 2 різнохарактерними п'єсами. Аналіз нотного тексту, аналіз музичних термінів, визначення завдань відтворення музичного образу засобами музичної виразності, вивчення та виконання напам'ять.					
Тема 3. Формування навиків розбору та виконання твору великої форми. Аналіз будови твору, аналіз музичних термінів, визначення основних розділів, гармонічного плану, характеру головної, побічної теми, драматургічного розвитку. Аналіз та виконавське засвоєння фактурних особливостей, штрихів, динамічних контрастів.	6	-	-	5	1
Тема 4. Формування та розвиток навиків ансамблевої гри. Розбір, вивчення та виконання ансамблевого фортепіанного твору.	6	-	-	5	1
Тема 5. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізне опрацювання твору великої форми, ансамблевого твору.	6	-	-	4	2
3 семестр					
Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Ознайомлення з аплікатурними принципами гам та арпеджіо у паралельних тональностях до 4 знаків. Розбір та вивчення інструктивного етюд, оволодіння відповідним темпом виконання.	6	-	-	3	3
Тема 2. Формування та	8	-	-	5	3

розвиток навиків розбору та виконання твору великої форми. Аналіз будови твору, визначення основних розділів, гармонічного плану, характеру головної, побічної теми, драматургічного розвитку. Виконавське засвоєння темпових та фактурних особливостей, штрихів, динамічних контрастів.					
Тема 3. Розвиток навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять різнохарактерних п'єс. Аналіз тонального плану, метро-ритмічних особливостей, робота над штрихами, динамікою, фразуванням, подоланням технічних складностей.	8	-	-	4	4
Тема 4. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізна робота над поліфонічним твором. Формування навиків роботи над акомпанементом.	8	-	-	4	4
4 семестр					
Тема1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Робота над вдосконаленням навиків виконання мажорних та мінорних гам до 4 знаків. Розбір та вивчення інструктивного етюд.	4	-	-	4	-
Тема 2. Розвиток поліфонічного слуху та мислення. Робота над поліфонічним твором. Засвоєння способів і методів роботи над поліфонічним твором, вивчення напам'ять.	6	-	-	4	2
Тема 3. Формування та розвиток навиків розбору, вивчення та виконання	10	-	-	3	7

напам'ять різнохарактерних п'єс. Самостійне вивчення 1 п'єси.					
Тема 4. Формування навиків акомпанування солісту, ознайомлення з типовими формулами гармонічного супроводу. Розбір, вивчення та виконання музичного твору з солістом.	6	-	-	5	1
Тема 5. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізне опрацювання твору великої форми, ансамблевого твору.	4	-	-	4	-
5 семестр					
Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Робота над мажорними та мінорними гамами і арпеджіо до 5 знаків. Розбір та вивчення інструктивного етюд.	7	-	-	4	3
Тема 2. Формування та розвиток навичок розбору та виконання поліфонічних творів. Робота над поліфонічним твором імітаційного або контрастного типу. Засвоєння способів і методів роботи над поліфонічним твором, вивчення напам'ять.	8	-	-	4	4
Тема 3. Формування навиків розбору, вивчення та виконання напам'ять твору малої форми. Розбір тексту, визначення характеру, форми та будови твору, аналіз засобів виразності, робота над звуковидобуванням, фразуванням, штрихами, динамікою.	8	-	-	4	4
Тема 4. Розвиток навиків акомпанування солісту: аналіз	7	-	-	4	3

інтонаційних особливостей сольної партії та фактури акомпанементу, визначення форми, динамічного плану, цезур. Підготовка до сценічного виступу.					
6 семестр					
Тема 1. Виконавсько-технічна підготовка здобувачів. Вдосконалення навиків виконання мажорних та мінорних гам до 5 знаків, арпеджіо тонічного тризвуку у швидкому темпі. Розбір та вивчення інструктивного етюду.	6	-	-	4	2
Тема 2. Формування та розвиток навиків розбору та виконання твору великої форми. Аналіз будови твору, визначення основних розділів, гармонічного плану, характеру головної, побічної теми, драматургічного розвитку. Робота над стильовими особливостями. Виконавська реалізація твору засобами музичної виразності.	8	-	-	6	2
Тема 3. Формування та розвиток художньо-виконавських навиків в роботі над 2 різнохарактерними п'єсами. Аналіз нотного тексту, стильових та жанрових особливостей, визначення завдань відтворення музичного образу засобами музичної виразності, вивчення та виконання напам'ять.	10	-	-	6	4
Тема 4. Ознайомлення з особливостями різних жанрів фортепіанної музики: ескізна робота над поліфонічним твором та акомпанементом.	6	-	-	4	2
	180	-	-	112	68

ФОРМИ ТА ЗАСОБИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий контроль знань здобувачів проводиться у формі заліків у 3 та 6 семестрі відповідно до навчального плану. В інших семестрах оцінювання результатів навчання відбувається на контрольних уроках. Проведення контрольних заходів відбувається в присутності викладачів циклової комісії. Здобувач має виконати сольні твори напам'ять, ансамблі та акомпанементи – з нот.

Вимоги підсумкового контролю:

залік

Твір великої форми

2 різнохарактерні п'єси

КОМПЛЕКС ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1 семестр:	контрольний урок: поліфонічний твір, п'єса, етюд
2 семестр:	контрольний урок: твір великої форми, п'єса, ансамбль
3 семестр:	залік: твір великої форми, 2 різнохарактерні п'єси
4 семестр:	контрольний урок: поліфонічний твір, акомпанемент,
п'єса для самостійного вивчення
5 семестр:	контрольний урок: поліфонічний твір, п'єса, акомпанемент
6 семестр:	залік: твір великої форми, 2 різнохарактерні п'єси

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

для заліку, контрольного уроку

Відмінно: виконання програмових творів у повному обсязі (сольні твори – напам'ять, акомпанементи та ансамблі – з нот), емоційно яскраво, у відповідному темпі, з володінням формою твору, з осмисленим розкриттям образно-ідейного змісту і жанрово-стильових особливостей твору засобами музичної виразності (динаміка, штрихи, фразування). Допускаються 1-3 незначні інтонаційні, динамічні, темпові та штрихові неточності, які суттєво не впливають на розкриття художнього образу. Самостійну роботу та індивідуальні завдання з виконавсько-технічної підготовки виконано в повному обсязі.

Добре: виконання програмових творів у повному обсязі (сольні твори – напам'ять, акомпанементи – з нот), емоційно яскраво, з розумінням образно-ідейного змісту, жанрово-стильових особливостей, форми твору. Допускаються 4-6 незначні інтонаційні, динамічні, темпові та штрихові

неточності, які суттєво не впливають на розкриття художнього образу. Самостійну роботу та індивідуальні завдання з виконавсько-технічної підготовки виконано в повному обсязі.

Задовільно: виконання програмових творів у повному обсязі (сольні твори – напам'ять, акомпанементи – з нот), з розкриттям музичного образу в загальних рисах. Наявні труднощі з охопленням форми твору, виконання маловиразне, невпевнене, мають місце темпові заповільнення і зупинки, часті текстові помилки, технічні зриви, метро-ритмічні порушення, недостатнє володіння штрихами та динамікою. Самостійну роботу та індивідуальні завдання з виконавсько-технічної підготовки виконано частково.

Незадовільно: відсутня частина програмових творів, мають місце значні втрати нотного тексту, не розкрито образно-ідейний зміст творів. Самостійну роботу та індивідуальні завдання з виконавсько-технічної підготовки не виконано.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Важливою складовою професійної підготовки здобувачів в процесі вивчення дисципліни «Фортепіано» є самостійна робота, що передбачає вміння аналізувати, узагальнювати та використовувати набуті знання, вміння та навички в роботі над музичним твором на основних етапах його вивчення (розбір, опрацювання, підготовка до сценічного виконання), а також вміння на основі вдумливого вивчення музичного тексту, розуміння стильових та жанрових особливостей музичного матеріалу розкрити композиторський задум. Самостійна робота ведеться планомірно на кожному курсі, починаючи з I курсу навчання. На самостійне опрацювання вибираються твори, різні за змістом, стилем, жанром, формою та фактурою. Кількість творів, що плануються для самостійної роботи, повинна відповідати вимогам програми.

№ П/П	ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	ФОРМА КОНТРОЛЮ
1.	Робота над обов'язковими творами з навчальної програми.	Поточний контроль у ході індивідуальних занять.
2.	Ескізне виконання творів, запланованих на самостійне опрацювання.	Поточний контроль у ході індивідуальних занять.
3.	Самостійно вивчена п'єса для сольного виконання з нот.	Контрольний урок у 4 семестрі

У процесі навчання здобувач повинен самостійно опрацювати та виконати:
1 семестр – 3-4 вправи, 1 етюд

- 2 семестр – 3-4 вправи, 1 етюд
- 3 семестр – 2-3 вправи, 1 етюд
- 4 семестр – 1 п'єса
- 5 семестр – 1 п'єса
- 6 семестр – 1 п'єса

Орієнтовний перелік творів для самостійної роботи здобувачів подано в розділі «Рекомендована література».

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАВСЬКО-ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

- 1 семестр - До мажор, ля мінор, Соль мажор, мі мінор, Ре мажор, сі мінор.
Короткі та довгі арпеджіо окремими руками. Акорди.
- 2 семестр - Фа мажор, ре мінор, Сі-бемоль мажор, соль мінор, Мі-бемоль мажор,
до мінор. Короткі та довгі арпеджіо окремими руками. Акорди.
- 3 семестр - До мажор, ля мінор, Соль мажор, мі мінор, Ре мажор, сі мінор,
Мі мажор. Короткі та довгі арпеджіо двома руками.
- 4 семестр - Фа мажор, ре мінор, Сі-бемоль мажор, соль мінор, Мі-бемоль мажор,
до мінор, Ля-бемоль мажор, фа мінор. Арпеджіо. Акорди.
- 5 семестр - До мажор, ля мінор, Соль мажор, мі мінор, Ре мажор, сі мінор,
Мі мажор, Сі мажор. Короткі та довгі арпеджіо двома руками. Акорди.
- 6 семестр - Повторення гам, арпеджіо, акордів у більш швидкому темпі.

Індивідуальні завдання з виконавсько-технічної підготовки на фортепіано мають на меті ознайомлення здобувачів з поставою виконавського апарату на інструменті, вивчення основних аплікатурних принципів виконання гам і арпеджіо, формування технічних навиків виконання музичних творів, розвиток індивідуальної виконавської техніки. Контроль за виконанням індивідуальних завдань здійснюється викладачем в ході індивідуальних занять.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
Орієнтовний перелік творів для здобувачів I курсу

1. Поліфонія

- Й. С. Бах. Нотний зошит А.М. Бах (п'єси на вибір)
- Г. Персел. Прелюдія, Арія, Гавот.
- І. Бенда. Менует соль мінор.
- І. Беркович. Обробка укр. нар. пісні «Павук сірий».
- Г. Гендель. 10 менуетів.
- А. Кореллі. Сарабанда ре мінор.
- М. Леонтович. «Ой на горі, горі».
- С. Павлюченко. Фугета ля мінор.
- М. Тиц. Поліфонічна сюїта №1 (на вибір).
- Ю. Щуровський. «Степова пісня», Інвенція До мажор.

2. Твори великої форми

- І. Андре. Сонатина Соль мажор.
- І. Бенда. Соната ля мінор.
- К. Вебер. Сонатина До мажор.
- М. Сільванський. Сонатина №2.
- М. Степаненко. Сонатина №1 Фа мажор.
- М. Клементі. 6 сонатин, тв.36 (по вибору).
- Ф. Кулау. Варіації Соль мажор.

3. П'єси

В. Косенко. Тв. 15 «24 дитячі п'єси для фортепіано»: Пастораль, Дощик.

Б. Барток. Збірник «Дітям».

Л. Бетховен. 2 екосези. Контрданс.

Ю. Іщенко. Осінній настрій.

І. Шамо. Марш, Скерцо, Пісня.

Ю. Щуровський. Танець, Ранок.

4. Етюд

Г. Бернс. 32 вибрані етюди.

О. Лешгорн. Етюди ор. 65, ор. 66.

К. Черні- Г. Гермер. Вибрані етюди.

5. Самостійна робота

Ш. Ганон. Вправи №№ 19 – 25.

М. Лонг. Вправи №№ 1–5

А. Лемуан. Вибрані етюди №№ 1,3,8,16

К. Черні. Етюди-вправи для початківців №№ 38 – 40.

Орієнтовний перелік творів для студентів II курсу

1. Поліфонія

Й. С. Бах. Двоголосні інвенції До мажор, ре мінор, Мі мажор, Фа мажор.

Маленькі прелюдії та фуги (по вибору).

Г. Гендель. 10 менуетів.

Й. Маттезон. Арія. Фантазія.

С. Павлюченко. Інвенція фа мінор. Фугета.

Г. Пахельбель. Чакона, Токата.

Д. Ціполі. Дві фугети.

2. Твори великої форми

Л. Бетховен. Легка соната До мажор.

Я. Дюссек. Сонатина Соль мажор, ор.20.

Ж. Колодуб. Сонатина До мажор.

М. Степаненко. Українська сонатина.

Ю. Щуровський. Українська сонатина соль мінор.

3. П'єси

І. Беркович. “Українська мелодія”, “Колискова”, “Українська пісня”.

Ф. Богданов. “Маленька поема”, “Рідний наспів”, Вальс ля мінор.

Ф. Колесса. Скерцино.

4. Етюди

Г. Беренс. 32 вибрані етюди.

Г. Бертіні. Етюди, ор.29.

М. Дворжак. Джазові етюди. Зошит 1.

О. Шітте. Етюди, ор. 66.

К. Черні–Г. Гермер. Вибрані етюди.

5. Самостійна робота

Ш. Ганон. Піаніст-віртуоз (вправи) №№1–10.

К. Черні. Вибрані етюди (ред. Г. Гермера) №№ 23,25,42.

Л. Шітте. Маленькі етюди для фортепіано №№ 1–3, 4, 6, 10, 23.

Б. Дваріонас. Прелюдія.

Р.Шуман. Альбом для юнацтва : Мелодія, Пісенька, П'єса.

Орієнтовний перелік творів для здобувачів III курсу

1. Поліфонія

Й. С. Бах. Двоголосні інвенції до мінор, мі мінор, Фа мінор.

Триголосні інвенції Мі мажор, сі мінор.

Г. Гендель. Сюїта №4 ре мінор.

М. Дремлюга. Інвенція Фа мажор.

Д. Фрескобальді. Три фуги.

Д. Мартіну. Арія.

2. Твори великої форми

Ф. Е. Бах. Соната фа мінор.

К. Вебер. Анданте з варіаціями.

М. Клементі. Сонатина Мі-бемоль мажор.

В. Моцарт. Варіації Фа мажор.

М. Сільванський. Варіації Соль мажор.

Ю. Щуровський. Варіації: Соль мажор, мі мінор.

3. П'єси

І. Альбеніс. Прелюдія. Тв. 165.

М. Жербін. Менует. Прогулянка.

Ж. Колодуб. «Снігова королева».

Г. Сасько. «Я граю джаз» (сюїта).

Я. Степовий. Прелюдія, Тв.7.

М. Тіц. Токатина «Вечірній хоровод».

4. Етюд

О. Гедіке. 40 мелодичних етюдів, Тв.32, Зошит II.

М. Дворжак. Джазові етюди, Зошит II (на вибір).

І. Кіркор. 12 п'єс-етюдів (на вибір).

К. Черні. Етюди, тв. 299, №№ 5,8, 11,14.

5. Самостійна робота

Л.Бетховен. Німецький танець

Л.Моцарт. Менует

Г.Гайдн. Анданте

Б.Барток . П'єса

Ансамблі (для всіх курсів)

В. Золотарьов. 30 українських пісень.

М. Любарський. 6 п'єс на теми українських народних пісень.

Бібліотека юного піаніста. Ансамблі в 4 руки 1, 2, 3, 4 класи ДМШ.

Акомпанементи до інструментальних творів (для 2-3 курсів)

Педагогічний репертуар ДМШ: «Скрипка» 1–7 кл.

«Віолончель» 1–5 кл.

«Труба» 1–5 кл.

«Флейта» 1– 5 кл.

«Кларнет» 1 – 5 кл.

«Домра» 1–5 кл.

Акомпанементи до вокальних творів

2 курс

А. Єдлічка. «Стоїть явір над водою».

А. Каччині. Ave Maria.

М.Лисенко. Обр.укр. нар. Пісні «Ой, коню мій...»

В. Мельо. Колискова.

Я. Степовий. «Зоре моя вечірняя».

3 курс

Г. Гендель. Арія «Dignare».

Е. Гріг. «Весняна квітка», «Пісенька».

В. Косенко. «Взяв би я бандуру».

М. Лисенко. Обр. укр. нар. пісні «Ой не світи, місяченьку»

Р. Шуман. «Лотос».

В. Стеценко. «Дивлюсь я на ясні зорі».

МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аніщенко Н. Фортепіанне навчання обдарованих старшокласників у контексті формування музично-виконавського сприйняття. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. Серія «Педагогічні науки». Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023р., № 30,Т.1, с.82 – 92.
2. Воробкевич Т. Методика викладання гри на фортепіано. – Львів: ЛДМА, 2001 р.
3. Кашкадамова Н. Мистецтво гри на клавішно-струнних інструментах. – Тернопіль: СМП «Астон», 1998 р.
4. Ляшенко Т. Методичні підходи викладання гри на фортепіано. Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки». (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя), 2021р., Вип. №2, с.64 – 68.
5. Скларов О. Особливості викладання курсу «фортепіано» у вищих навчальних закладах культури. Культура України. Київ, 2020. Вип.67, с.147 – 156.
6. Язикова Н. Теоретичні основи формування музично-виконавських

умінь у класі загального та спеціалізованого фортепіано. Музичне мистецтво і культура. Київ, 2020. Вип.30, кн.1, с. 131 – 138.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- www.classical-composers.org. База даних про композиторів: біографії, музика, ноты у вільному доступі, посилання на персональні сайти (Бах, Моцарт, Бетховен, композитори ХХ ст. і т. д.) (англ. мовою)
- www.classicalmidiconnection.com/cmс . Архів класики в МІDІ-форматі (англ. мовою)
- www.mfiles.co.uk/classical-mp3.htm — музика в mp3 (англ. мовою)
- www.jmslp.org . Сайт для піаністів (англ. мовою)

Нотні архіви

<http://ukrnotes.in.ua>

<https://composer.ucoz.ua>

<http://nlib.org.ua>

<https://musopen.org>